

A. Περίληψη

A1. Ο συντάκτης του κειμένου, μεταξύ άλλων, πραγματεύεται τους λόγους για τους οποίους η λογοτεχνική ανάγνωση συνιστά λυτρωτική απόλαυση. Αρχικά, επισημαίνεται ότι αποτελεί μια ελεύθερη, εξατομικευμένη και παραγωγική διαδικασία. Στη συνέχεια, καταθέτει την αναγνωστική του εμπειρία και τα συναισθήματα που βιώνει κατά την αλληλεπίδρασή του με τους συγγραφείς και τους ήρωες. Απόρροια αυτών θεωρεί τη θεραπευτική λειτουργία της λογοτεχνίας στην ψυχή, αφού παραμένει αναλλοίωτη και θωρακίζει με σθένος τον αναγνώστη.

B1.

α. Λάθος

«Προσωπικά το θεωρώ... δικό σου.» (Κείμενο 1, παράγραφος 1)

β. Λάθος

«Για μένα, που το διάβασα... αδέσμευτο.» (Κείμενο 1, παράγραφος 3)

γ. Λάθος

«Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του... κόσμο του.» (Κείμενο 2, παράγραφος 2)

δ. Λάθος

«Μέσα στην Ιστορία του κόσμου... γράφουν.» (Κείμενο 2, παράγραφος 3)

ε. Σωστό

«Γιατί η λογοτεχνία... κουράγιο.» (Κείμενο 1, παράγραφος 7) και «Ίσως γιατί το γράφειν... καταβάλλει.» (Κείμενο 2, παράγραφος 5)

B2.

α.

Στο παραπάνω απόσπασμα εντοπίζονται ενδεικτικά τα εξής σημεία στίξης:

- χρήση εισαγωγικών: «ανέβασα πυρετό», παράγραφος 2.

Τα εισαγωγικά δηλώνουν ότι η γλώσσα λειτουργεί μεταφορικά, προσδίδοντας στο κείμενο έμφαση. Παράλληλα, αποτυπώνεται το πάθος του συγγραφέα για την ανάγνωση.

- χρήση θαυμαστικού: «Τι ειρωνεία!», παράγραφος 6.

Η χρήση του θαυμαστικού φανερώνει ειρωνεία και σαρκασμό, προσδίδοντας έμφαση και θέλοντας να καυτηριάσει τη στάση του συγγραφέα στο παρελθόν, όπου ο χρόνος του δεν ήταν επαρκής για ανάγνωση.

Επιπλέον, διακρίνονται ενδεικτικά τα παρακάτω σχήματα λόγου:

- μεταφορές: «εσωτερική απομόνωση», παράγραφος 1
«θαυματουργή ίαση της λογοτεχνίας», παράγραφος 7

Με τη χρήση των μεταφορών, δίνεται έμφαση, κάνοντας τον λόγο εύληπτο, ζωντανό και παραστατικό. Παράλληλα, το ύφος του κειμένου καθίσταται λυρικό και γλαφυρό, διεγείροντας συναισθήματα στον αναγνώστη για τη δύναμη της λογοτεχνικής ανάγνωσης.

- παρομοίωση: «Κρατώντας το βιβλίο στο χέρι αισθάνομαι μια τρυφερότητα, μια σιγουριά, λες και εγείρονται οι συγγραφείς και συνομιλούν μαζί μου», παράγραφος 5

Η παρομοίωση συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση της διαλογικής σχέσης μεταξύ αναγνώστη και βιβλίου. Μάλιστα, στη συγκεκριμένη παρομοίωση παρουσιάζονται οι συγγραφείς να συνομιλούν.

β.

Με την ευθεία ερώτηση ο συγγραφέας επιδιώκει να προσελκύσει την προσοχή και να προβληματίσει τον αναγνώστη για την αιτία που όλοι επιλέγουν να γράφουν, παρόλο που γνωρίζουν ότι θα εγκαταλείψουν την επίγεια ζωή. Παράλληλα, διεγείρει συναισθηματικά τον δέκτη, προσδίδοντας στον λόγο αμεσότητα, ζωντάνια και οικειότητα. Συμπληρωματικά, δίνεται η αίσθηση του διαλόγου και το κείμενο αποκτά θεατρικότητα. Τέλος, η ερώτηση συμβάλλει στη συνοχή του κειμένου.

B3. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της 3^{ης} παραγράφου του κειμένου, ο άνθρωπος καταφέρνει να κερδίζει τη μάχη με τον χρόνο, αφήνοντας ανεξίτηλο το αποτύπωμά του στο εκάστοτε πεδίο δράσης του. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί από τον καθένα μας είτε στο οικογενειακό είτε στο επαγγελματικό περιβάλλον. Επιπρόσθετα, εξέχουσες φυσιογνωμίες, πνευματικοί άνθρωποι, ιστορικά και θρησκευτικά πρόσωπα, με το ήθος, τη δράση και τη συγγραφική τους παραγωγή κληροδοτούν τις ιδέες και τις γνώσεις τους στις επόμενες γενιές, κερδίζοντας την υστεροφημία.

Γ1. Το ποίημα του Τίτου Πατρίκιου, που ανήκει στη συλλογή «Σε βρίσκει η ποίηση» έχει ως θέμα την προσφορά και τον ρόλο της ποίησης στη ζωή του ατόμου. Αποτελεί μια φάση αναστοχασμού, που επέρχεται με το πέρασμα του χρόνου. Αρχικά, με απλό και καθημερινό λεξιλόγιο («σαπίζουν», «πουλιούνται») επισημαίνει ότι η ποίηση ως μια δυναμική διαδικασία προβληματίζει με τέτοιο τρόπο για γεγονότα και καταστάσεις που, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί, δημιουργούνται αμφιβολίες γι' αυτά («για πράγματα που ξαφνιάζουν ... που επαναλαμβάνονται με ελάχιστες παραλλαγές») και καταστάσεις που, ενώ δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη, γίνονται οράματα, τα οποία είτε αποκτούν υπόσταση είτε γκρεμίζονται μια για πάντα («για πράγματα που προγραμματίσες και δε σου βγήκαν ... για πράγματα που μόνο τα ονειρεύτηκες»). Η ποίηση, τέλος, ασχολείται με τα απλά, καθημερινά βιώματα, τη διάβρωση των αξιών («για πράγματα που σάπισαν») θέτει διλήμματα, ανασκευάζει θέσεις, μεταλλαπαδεύει αξίες και δίνει πρότυπα.

Τα παραπάνω προβάλλονται με την επανάληψη της φράσης «για πράγματα που έλεγες... για πράγματα που πουλιούνται ... για πράγματα που σάπισαν», η οποία δηλώνει με emphaticό τρόπο τον κυριαρχικό και πολύπλευρο ρόλο της ποίησης. Χαρακτηριστική, επίσης, είναι η χρήση του β' ενικού προσώπου (αναρωτιέσαι, έλεγες, ονειρεύτηκες), η οποία προσδίδει ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα, καθώς φαίνεται ο πομπός να συνομιλεί άμεσα με τον δέκτη (οικειότητα, συμμετοχικότητα). Επιπλέον, το λεξιλόγιο είναι απλό, λιτό, καθημερινό και η χρήση των εκφραστικών μέσων μετρημένη (ύφος ανεπιτήδευτο). Αξίζει να σημειωθεί η χρήση του μεταφορικού λόγου στα σημεία «για πράγματα που σάπισαν» και «εκεί επάνω σε βρίσκεται η ποίηση».

Η ποίηση αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι για τη ζωή του κάθε ανθρώπου, αφού συμβάλλει στην πνευματική του καλλιέργεια, διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες και αφυπνίζει συνειδήσεις. Μέσω της ποίησης μπορεί το άτομο να εκφράσει τα δικά του συναισθήματα και να νιώσει αυτά των άλλων, δηλαδή να αποκτήσει ενσυναίσθηση. Στην προσωπική μας, όμως, ζωή η ποίηση δεν έχει τον ιδιαίτερο ρόλο που της αρμόζει. Η πίεση του χρόνου λόγω των σχολικών υποχρεώσεων και οι εξωσχολικές δραστηριότητες δεσμεύουν τον ελεύθερό μας χρόνο. Παράλληλα, η κυριαρχία του διαδικτύου και γενικά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν μια εύκολη και γρήγορη ενασχόληση, χωρίς ιδιαίτερη σκέψη. Ωστόσο, στην περίοδο του υποχρεωτικού εγκλεισμού μπορέσαμε να διαβάσουμε ποιήματα και να ανακαλύψω περισσότερο τη γοητεία της, το ταξίδι του ονείρου και της φαντασίας, χωρίς το άγχος του βαθμού και της αξιολόγησης.

Δ.

Επικοινωνιακό πλαίσιο:

- α. Τίτλος: «Εφηβικά αναγνώσματα»
- β. Καθώς πρόκειται για κατάθεση προσωπικής εμπειρίας στο ιστολόγιο του σχολείου, ενδείκνυται η χρήση α' προσώπου.
- γ. Αφόρμηση: τα κείμενα αναφοράς 1 και 2.

Πρόλογος

Από μικρή ηλικία αρχίζει να διαμορφώνεται η σχέση μας με το βιβλίο. Ο γραπτός λόγος διασώζει τις αναμνήσεις μας, τις εμπειρίες μας, καταγράφει ανεξίτηλα τα όνειρα, τις προσδοκίες, τους φόβους και τα ερωτήματα για τη ζωή. Κατά πόσο όμως η ανάγνωση βιβλίων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας και προσωπική επιλογή αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου μας;

Ζητούμενο 1

Στις μέρες μας, οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής, το άγχος των εξετάσεων, η προσκόλληση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απομακρύνουν τα παιδιά από το διάβασμα. Για πολλούς όμως από μας, που βρισκόμαστε στην εφηβική ηλικία, είναι απόλυτα συνδεδεμένο με τη σχολική και εξωσχολική μας ζωή.

Μέσα από το βιβλίο:

1. Αντλούμε γνώσεις πολύπλευρες για τη διαμόρφωση και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς μας.

2. Υιοθετούμε αξίες για τη διάπλαση του ήθους μας.
3. Είναι ένας τρόπος που μας συνδέει με το παρελθόν, την ιστορική μνήμη και την παράδοση.
4. Οξύνουμε την κρίση και την αντιληπτική μας ικανότητα.

Ζητούμενο 2

Το βιβλίο, λοιπόν, αποτελεί κομμάτι της αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου μας, απομακρύνοντάς μας από τις νόθες μορφές ψυχαγωγίας.

1. Μας δίνει τη δυνατότητα χαλάρωσης και απόδρασης από την πιεστική καθημερινότητα της σχολικής ζωής.
2. Αφήνει περιθώριο για ενδοσκόπηση, αυτοκριτική και καλλιέργεια της φαντασίας.
3. Ταυτιζόμαστε με τους ήρωες σε μια ηλικιακή φάση που χρειαζόμαστε πρότυπα.
4. Εξάλλου, επειδή είμαστε εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες, η διαδικασία της ανάγνωσης διευκολύνεται και γίνεται πιο ευχάριστη και διαδραστική στη ψηφιακή της μορφή.

Επίλογος

Η σημασία του βιβλίου, λοιπόν, για τη διάπλαση της προσωπικότητάς μας και τη δημιουργική αξιοποίηση του προσωπικού μας χρόνου είναι καθοριστική. Ας αξιοποιήσουμε τις πολλαπλές δυνατότητες που μας δίνονται για ανάγνωση.

ΟΡΟΣΗΜΟ